ผลการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบายที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

EFFECTS OF SOCAIL STUDIES LEARNING MANAGEMENT USING THE PREDICT – OBSERVE – EXPLAIN STRATEGIES ON LEARNING ACHIEVEMENT AND CURIOSITY OF UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS

ปวริศร์ วงศ์สุวรรณ[1], ชัยรัตน์ โตศิลา[2]
Pawaris Wongsuwan[1], Chairat Tosila[2]
มหาวิทยาลัยศิลปากร[1-2]
Silpakorn University[1-2]
E-mail : pawaris@snws.ac.th

ได้รับบทความ: 1 ตุลาคม 2564 ; **แก้ไขบทความ**: 20 ตุลาคม 2564 ; **ตอบรับตีพิมพ์**: 13 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 2) ศึกษาความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย 3) เปรียบเทียบความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/4 จำนวน 40 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนศึกษานารีวิทยา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แผนหน่วยการจัดการเรียนรู้ระบอบการเมืองการปกครองโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และ (3) แบบวัดความใฝ่รู้ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ผลการวิจัย 1.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา โดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.ความใฝ่รู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้

กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) อยู่ในระดับสูง 3.ความใฝ่รู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผลการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา,กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความใฝ่รู้

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare the academic achievement on social studies of the upper secondary school students before and after learning management. 2) study curiosity of high school students who received social studies learning management by using prediction,observation, and explanation, strategies. and 3) compare curiosity of students the upper secondary before and after received the learning management. The sample consisted of the 40 students Mathayomsuksa 5/4 semester 2 academic year 2020 at Suksanareewittaya School Bangkok and The Bangkok Secondary Education Service Area Office, District 1. The instruments used for this study included 1) lesson plan of political unit by using prediction,observation, and explanation strategies, 2) pre-test and post-test achievement test for learning social studies. And 3) curiosity scale test. The statistics used to analyze the data were mean (X), standard and deviation (S.D.), and Independent T-test.The research findings were summarized as follows : 1. The learning achievement of social studies of Mathayomsuksa 5 students who had learnt social studies by using predict-observe-explain strategies (POE) was significantly higher than before applying the strategies at the .05 level 2. The curiosity of Mathayomsuksa 5 students who had learnt social studies by using predict-observe-explain strategies (POE) at the higher level 3. The curiosity of Mathayomsuksa 5 students who had learnt social studies by using predict-observe-explain strategies (POE) was significantly higher than before applying the strategies at the .05 level

Keywords: Social Studies Learning Achievement, The Predict – Observe – Explain Strategies, Learning Achievement, Curiosity

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้นยังจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทั้งธรรมชาติและสังคมวัฒนธรรมแล้ว ยังมีทักษะและกระบวนการต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างรอบคอบในการดำเนินชีวิต และมีส่วนร่วมในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในฐานพลเมืองดีตลอดจนการนำความรู้ทางจริยธรรม หลักธรรมทางศาสนามาพัฒนาตนเองและสังคม ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ , 2551: 4) การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตของนักเรียน ด้วยเหตุนี้ นักเรียนจึงต้องเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นผู้มีความสามารถแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งความรู้ ซึ่งการได้รับความรู้อย่างถูกต้องและเข้าถึงสาระของความรู้นั้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ มีความสามารถในการคิดเป็น (พระธรรมปิฎก, 2554: 5) และแนวการสอนสังคมในโลกยุคปัจจุบัน ได้มุ่งเน้นการสอนที่ไม่ใช่การให้เนื้อหาแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังมุ่งพัฒนาความสามารถในการคิด การตัดสินใจ ได้อย่างมีเหตุผลถูกต้องและเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน โดยคำนึงถึงเป้าหมายที่สำคัญ คือ การเตรียมพลเมืองให้รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน สามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เลือกแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ (ดวงกมล สินเพ็ง, 2555: 5)

กระบวนการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษานั้นปรากฏว่า เป็นวิชาที่มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนมาโดยตลอด ดังที่ สามารถ สุขาวงษ์ ได้กล่าวว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของวิชาสังคมศึกษายังขาดประสิทธิภาพ คือ ครูยังคงยึดหลักการแนวทางการสอนแบบบรรยายไม่ใช่เทคนิคการสอนที่หลากหลาย นักเรียนไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือการมีส่วนร่วมในการเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะการเรียนรู้ทางสังคมศึกษา ขาดความใฝ่รู้ ความกระตือรือร้นในการเรียน ไม่แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีผลการเรียนต่ำ และไม่บรรลุเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ (สามารถ สุขาวงษ์, 2537: 67) สอดคล้องกับรายงานผลการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2559 – 2561 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 35.92 , 36.57 , 35.66 คะแนนตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรมกำหนดไว้ คือ 45 คะแนน จากการวิเคราะห์รายสาระพบว่าสาระหน้าที่พลเมืองมีคะแนนต่ำสุด รองลงมา เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม และภูมิศาสตร์ ตามลำดับ

ความใฝ่รู้เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในยุคปัจจุบัน การส่งเสริม ความใฝ่รู้ จะทำให้ชีวิตของผู้เรียนมีความหมาย มีคุณค่าตลอดจนสำเร็จการศึกษา รับผิดชอบงาน รับผิดชอบชีวิตของตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันสมัย ทันยุค ทันเหตุการณ์ ทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก สามารถอยู่ในสังคมยุคใหม่ที่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข (อารี พันธ์มณี, 2546: 2-3) แต่เยาวชนไทยส่วนใหญ่โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นเป็นผู้ไม่ใฝ่รู้ ซึ่งหากบุคคลไม่ได้รับการปลูกฝังให้มีความใฝ่รู้ จะก่อให้เกิดความลำบากในการเปลี่ยนแปลงตนเองให้เข้ากับกระแสของโลก เนื่องจากในยุคของข้อมูลข่าวสารนี้ (วิชาญ อัครวนสกุล, 2545: 14-15) จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องสร้างศรัทธา และปัญญาให้กับผู้เรียนได้สั่งสมประสบการณ์การเรียนรู้ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่จะแสวงหาความรู้ได้ตลอดชีวิต (วิชัย วงษ์ใหญ, 2555: 10)

การจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติและยังส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เดิมนั้น เป็นการเรียนที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของผู้เรียน ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นที่ 1 ทำนาย (Predict) กับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ปัญหาที่ต้องให้เหตุผลประกอบการทำนาย ขั้นที่ 2 สังเกต (Observe) กับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ปัญหาพร้อมบรรยายในสิ่งที่สังเกตเห็นว่ามีอะไรเกิดขึ้น โดยใช้วิธีการทดลองหรือสืบค้นข้อมูลนำไปสู่คำตอบที่ศึกษา และขั้นที่ 3 อธิบาย (Explain) เหตุผลทั้งที่เป็นในทางเดียวกันหรือขัดแย้งกันระหว่างการทำนายและการสังเกต โดยกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (Predict Observe Explain) เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดทางสังคมศาสตร์ และเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่เรียน และยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ในเชิงบวก เนื่องจากผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (White and Gunstone, 1992: 44-64) นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ทางสังคมศาสตร์ที่ได้รับจากประสบการณ์ลงมือปฏิบัติในขั้นตอนของกิจกรรม (พัชรวรินทร์ เกลี้ยงนวล, 2556: 4) อีกทั้งผู้เรียนมีความตระหนักในความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ และเรียนรู้อย่างมีความหมาย มีความคงทนในความใฝ่รู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2554: 89)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาด้วยกลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม รายวิชาพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และเพิ่มคุณภาพของผู้เรียนให้มีสมรรถภาพด้านความใฝ่รู้ทุกด้าน พร้อมทั้งสามารถนำความใฝ่รู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE)

2. เพื่อศึกษาความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE)

3. เพื่อเปรียบเทียบความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบายที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวิธีการดำเนินวิจัยดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูล และวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (Predict-Observe-Explain) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความใฝ่รู้

1.2 ผู้วิจัยได้ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.3 ผู้วิจัยศึกษาสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับมาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จากเอกสาร บทความวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ระบอบการเมืองการปกครอง

1.4 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร หนังสือ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีวิทยาการวิจัย การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนสังคมศึกษา (หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม) เพื่อนำมาออกแบบ และพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและแบบวัดความใฝ่รู้

2. การออกแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (The One Group Pretest-Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1: แบบการวิจัย The One Group Pretest-Posttest Design

ทดสอบก่อนเรียน	ทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
T1	*x*	T2

3. การกำหนดขอบเขตของการวิจัย

3.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนศึกษานารีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งหมด 11 ห้อง จำนวนนักเรียน 430 คน ซึ่งมีการแบ่งห้องเรียนแบบคละความสามารถ

3.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5/4 โรงเรียนศึกษานารีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีทั้งหมด 3 ชนิด ดังนี้

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธี Predict-Observe-Explain (POE) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนศึกษานารีวิทยา มีเนื้อหาเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 8 หน่วยย่อยการเรียนรู้ รวมจำนวนเวลา 16 ชั่วโมง

4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธี Predict-Observe-Explain (POE) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

4.3 แบบวัดความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีองค์ประกอบ 6 ด้านคือ 1) การแสวงหาความรู้อยู่เสมอ 2) ความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น 3)

กล้าคิดริเริ่มและตัดสินใจ 4) ความเพียรพยายาม 5) ความมุ่งมั่นในการเรียน และ 6) ความมีเหตุผล จำนวน 30 ข้อ แบบมาตราส่วน 5 ระดับ

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา เรื่อง ระบอบการเมืองการปกครอง และแบบวัดความใฝ่รู้

2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาด้วยกลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) เก็บรวบรวมข้อมูลทุกแผนการจัดการเรียนรู้

3. หลังจากดำเนินการทดลองสอนทั้ง 8 แผนการเรียนรู้ ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ที่เป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน และแบบวัดความใฝ่รู้

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทางศึกษาศาสตร์ ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยกลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา และความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการทดสอบที่แบบไม่อิสระ (t-test for Dependent Sample)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2: ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) ก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวนนักเรียน (N)	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	40	17.70	5.120	-12.654	.000**
หลังเรียน	40	30.83	5.262		

** มีนัยสำคัญทางสิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยกลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 17.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.12 และมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 30.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.26 ตามลำดับและเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ค่าเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) หลังเรียนอยู่ในระดับสูง ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3: ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาด้วยกลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) จำแนกตามรายด้าน

องค์ประกอบของความใฝ่รู้	คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ	4.52	0.60	มาก	6
2. ด้านความกระตือรือร้นอยากรู้อยากเห็น	4.73	0.53	มาก	4
3. ด้านการกล้าคิดริเริ่มและตัดสินใจ	4.71	0.53	มาก	5
4. ด้านความเพียรพยายาม	4.79	0.49	มาก	3
5. ด้านความมุ่งมั่นในการเรียน	4.85	0.44	มาก	1
6. ด้านความมีเหตุผล	4.81	0.45	มาก	2
รวมทั้งหมด	**4.72**	**0.47**	**มาก**	

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) มีค่าเฉลี่ยความใฝ่รู้หลังเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 เมื่อพิจารณาความใฝ่รู้ของนักเรียนเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่หนึ่งคือ ด้านความมุ่งมั่นในการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.44 รองลงมาคือ ลำดับที่สอง ด้านความมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 รองลงมาคือ ลำดับที่สาม ด้านความเพียรพยาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.79 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 รองลงมาคือ ลำดับที่สี่ ด้านความกรตือรือร้นอยากรู้อยากเห็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 และ มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 รองลงมาคือ ลำดับที่ห้า ด้านความกล้าคิดริเริ่มและตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60

3. ผลการเปรียบเทียบความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 4: ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) ก่อนเรียนและหลังเรียนจำแนกเป็นรายด้าน

องค์ประกอบของความใฝ่รู้	คะแนนเต็มแต่ละองค์ประกอบ	ก่อนเรียน (N=40)			หลังเรียน (N=40)			t	p
		$\bar{x}$	*S.D.*	ระดับ	$\bar{x}$	*S.D.*	ระดับ		
1. การแสวงหาความรู้อยู่เสมอ	5	3.17	0.40	ปานกลาง	4.52	0.60	มาก	-16.26	.000
2. ความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น	5	3.03	0.57	ปานกลาง	4.73	0.53	มาก	-18.01	.000
3. กล้าคิดริเริ่มและตัดสินใจ	5	3.35	0.59	ปานกลาง	4.71	0.53	มาก	-13.61	.000
4. ความเพียรพยายาม	5	3.25	0.58	ปานกลาง	4.79	0.49	มาก	-15.06	.000
5. ความมุ่งมั่นในการเรียน	5	3.22	0.67	ปานกลาง	4.85	0.44	มาก	-14.88	.000
6. ความมีเหตุผล	5	3.16	0.55	ปานกลาง	4.81	0.47	มาก	-17.78	.000
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	5	3.20	0.37	ปานกลาง	4.72	0.47	มาก	-24.05	.000

**p< .05, df=40

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งตรงกับสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะกับการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนสังคมศึกษา สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมที่ต้องการให้นักเรียนรู้ถึงระบอบการเมืองการปกครอง เพราะเป็นกลวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีศักยภาพในการนำกลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง นำไปสู่การปฏิบัติและการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยอาศัยความรู้พื้นฐานจากประสบการณ์เดิมของตนเอง ขณะที่นักเรียนได้สืบค้นหาความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนเกิดการทำนายเหตุการณ์หรือสถานการณ์ไว้ก่อนทำการศึกษาเนื้อหาเรื่องระบอบการเมืองการปกครอง จึงทำให้นักเรียนเรียนอยากรู้ว่าสิ่งที่ทำนายไว้ถูกต้องหรือไม่ สอดคล้องกับแนวความคิดของไวท์และกันสโตน ที่กล่าวว่ากลวิธี Predict-Observe-Explain (POE) ส่งผลด้านการเรียนในทางเชิงบวกของนักเรียน ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนเผชิญสถานการณ์โดยตรง ทำให้นักเรียนเข้าใจและจดจำสิ่งที่เกิดขึ้นและยังเปลี่ยนแนวคิดหรือทัศนคติไปในแนวทางที่ถูกต้อง (White and Gunstone,1992: 64) เช่นเดียวกับงานวิจัยของ จิรภา กองมา พบว่าการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ POE ร่วมกับสื่อประสม เรื่องลมฟ้าอากาศ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปี ที่ 5 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกวาก่อนเรียนอยางมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (จิรภา กองมา, 2559: 83) เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ พัชรวรินทร์ เกลี้ยงนวล พบว่าผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การสอนแบบ Predict-Observe-Explain (POE) นั้นเป็นวิธีการจัดการ เรียนรู้ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่สนับสนุนให้นักเรียนได้ตัดสินใจเกี่ยวกับความเข้าใจที่มีอยูบนพื้นฐานของความเชื่อเดิม ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนั้นผู้เรียนจะต้องคิดทานาย เหตุการณ์จากความรู้เดิมที่มีอยู่อย่างมีเหตุผล (พัชรวรินทร์ เกลี้ยงนวล, 2556: 111-114)

2. ผลการศึกษาความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) พบว่า ค่าเฉลี่ยความใฝ่รู้หลังเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Litman ที่อธิบายว่าความใฝ่รู้ทางปัญญา เป็นความต้องการได้มาซึ่งความรู้ใหม่ที่คาดหวังว่าจะกระตุ้นความสนใจทางปัญญา หรือคาดหวังว่าสามารถกำจัดสภาวะขาดข้อมูลได้ การที่นักเรียนได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) เป็นการ

กระตุ้นให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ (Litman, 2004: 149) นอกจากนี้ ในด้านการทำนาย Litman กล่าวว่า ระดับความใฝ่รู้ยังสัมพันธ์กับตัวแปรที่ถูกการกระตุ้นโดยสิ่งเร้าที่มีความใหม่ หรือความแตกต่างจากความรู้เดิมของบุคคล เมื่อบุคคลประเมินว่ารู้สึกต้องการสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนต่อสิ่งเร้านั้น จากการศึกษาพัฒนาการความใฝ่รู้ เป็นการสร้างกลยุทธ์สำคัญสำหรับการพัฒนาความใฝ่รู้ที่ต้องการสร้างสถานการณ์ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเผชิญกับสิ่งเร้าที่มีลักษณะใหม่ ท้าทายมุมมองเดิม ๆ หรือเกิดความขัดแย้งทางความคิดในระดับที่ผู้เรียนรู้สึกต้องการแสวงหาความรู้ เช่นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้โต้แย้งทางความคิด ตั้งคำถาม หรือวิพากษ์ผลงานเพื่อนในเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น (Litman, 2005: 795) ผู้วิจัยจึงสร้างแบบวัดความใฝ่รู้ขึ้นมาเพื่อศึกษาความใฝ่รู้ของนักเรียนในด้านต่าง ๆ โดยพบว่า นักเรียนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) มีค่าเฉลี่ยความใฝ่รู้หลังเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 เมื่อพิจารณาความใฝ่รู้ของนักเรียนเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความมุ่งมั่นในการเรียน นักเรียนมีความใฝ่รู้ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) อยู่ในระดับมาก 2 อันดับแรก คือ นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการเรียนให้สำเร็จ ($\bar{x}$ =5.00, S.D.=0.00) และนักเรียนมุ่งมั่นและทุ่มเทในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ($\bar{x}$ =5.00, S.D.=0.00) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่หนึ่งเท่ากัน รองลงมา ได้แก่ นักเรียนเอาใจใส่และมุ่งมั่นในการเรียน ($\bar{x}$ =4.93, S.D.=0.27) มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับที่สาม ด้านความมีเหตุผล นักเรียนมีความใฝ่รู้ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) อยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) นักเรียนใช้เหตุผลในการสนับสนุนข้อมูลและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ($\bar{x}$ =4.98, S.D.=0.16) 2) นักเรียนใช้เหตุผลในการตัดสินใจเพื่อเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ($\bar{x}$ =4.85, S.D.=0.36) และ 3) นักเรียนเห็นถึงความสำคัญและมีเหตุผลในการใฝ่รู้เรื่องต่าง ๆ ($\bar{x}$ =4.78, S.D.=0.42) ตามลำดับ ด้านความเพียรพยายาม นักเรียนมีความใฝ่รู้ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) อยู่ในระดับมาก 2 อันดับแรก คือ นักเรียนมีความเพียรพยายามในการพัฒนาและยกระดับความรู้ของตนเอง ($\bar{x}$ =4.93, S.D.=0.27) และนักเรียนมีความพยายามในการแสวงหาคำตอบจนกว่าจะได้คำตอบที่ถูกต้อง ($\bar{x}$ = 4.93, S.D.=0.27) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่หนึ่งเท่ากัน รองลงมา ได้แก่ นักเรียนรวบรวมข้อมูลให้เพียงพอต่อการอธิบายความรู้ให้ได้ถูกต้องและตรงประเด็น ($\bar{x}$ =4.88, S.D.=0.33) มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับที่สาม ด้านความกระตือรือร้นอยากรู้อยากเห็น นักเรียนมีความใฝ่รู้ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) อยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) นักเรียนมีความสนใจข้อมูลต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก ($\bar{x}$ =4.95, S.D.=0.22) 2) นักเรียนคาดการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ จึงกระตือรือร้นในการนำข้อมูลมาศึกษาวิเคราะห์ ($\bar{x}$ =4.88, S.D.=0.33) และ 3) นักเรียนฝักใฝ่การเรียนรู้โดยการศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ $\bar{x}$ =4.85, S.D.=0.36) ตามลำดับ ด้านการกล้าคิดริเริ่มและตัดสินใจ นักเรียนมีความใฝ่รู้ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต

อธิบาย (POE) อยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) นักเรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาความรู้ของตนเอง ($\bar{x}$ =4.90, S.D.=0.30) 2) นักเรียนชอบทำนาย คาดเดาสถานการณ์และเหตุการณ์ ($\bar{x}$ =4.88, S.D.=0.33) และ 3) นักเรียนชอบมองหาสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ($\bar{x}$ =4.85, S.D.=0.43) ตามลำดับ ด้านการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ นักเรียนมีความใฝ่รู้ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) อยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) นักเรียนสามารถกำหนดปัญหาในการสืบค้นข้อมูลความรู้ ($\bar{x}$ =4.70, S.D.=0.46) 2) นักเรียนสามารถวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูล เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ ซึ่งสัมพันธ์กับความรู้เดิมที่มีอยู่ ($\bar{x}$ =4.63, S.D.=0.54) และ 3) นักเรียนมีการวางแผนในการสืบค้นข้อมูลความรู้ ($\bar{x}$ =4.45, S.D.=0.64) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Morgan และคณะ ที่พบว่านักเรียนมีความใฝ่รู้เพิ่มขึ้นหลังจากการเรียนโดยใช้แนวคิดวงจรใฝ่รู้ (Morgan และคณะ, 2007: 70-72) การที่นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) เพิ่มขึ้น อาจเนื่องมาจากลักษณะของกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองและแสดงความคิดเห็นผ่านกิจกรรมใน 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นทำนายเหตุการณ์โดยให้นักเรียนฝึกคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วเกิดประเด็นปัญหาเพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบ 2) ขั้นสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในการระดมความคิดจากเรื่องที่ทำนายไว้ในตอนต้นแล้วร่วมกันคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นกับสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อรวบรวมความรู้ที่ได้จากการพยากรณ์แล้วนำไปสู่ขั้นตอนต่อไป 3) ขั้นอธิบาย เป็นการนำข้อมูลจากขั้นทำนายและขั้นสังเกตมาอธิบายด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อจัดระบบความคิดของตนเองผ่านการอภิปรายจากสิ่งที่ได้สังเกต พร้อมทั้งระบุเหตุผลที่สนับสนุนคำตอบในการอภิปรายร่วมกัน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีความสอดคล้องกับนิยามความใฝ่รู้ที่กำหนดขึ้น ได้แก่ 1) การแสวงหาความรู้อยู่เสมอ 2) ความกระตือรือร้นอยากรู้อยากเห็น 3) กล้าคิดริเริ่มและตัดสินใจ 4) ความเพียรพยายาม 5)ความมุ่งมั่นในการเรียน 6) ความมีเหตุผล ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bruner and Roger ที่กล่าวว่าสิ่งที่เรียนต้องเกิดจากความสนใจหรือประสบการณ์เพราะการที่นักเรียนได้แสดงความคิด ความรู้สึกของตนอย่างอิสระในเงื่อนไขของความถูกต้องเหมาะสม จะสามารถพัฒนาความใฝ่รู้ของนักเรียนได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการสอนโดยใช้สาระอิงบริบทของ วิโรจน์ วัฒนานิมิตกูล ได้พัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้สาระอิงบริบทที่ส่งเสริมความใฝ่รู้ของนักเรียนด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ซึ่งมีกระบวนการที่ใกล้เคียงกับกิจกรรมในขั้นตอนของความใฝ่รู้ สังเกตว่าวิธีการเริ่มต้นด้วยหัวข้อที่นักเรียนสนใจและการศึกษาค้นคว้า ทำให้นักเรียนได้ฝึกคาดเดาเหตุการณ์ด้วยตนเอง จึงทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการแสวงหาความใฝ่รู้ และเกิดความกระตือรือร้นที่จะค้นหาคำตอบในเรื่อง

นั้น ๆ ต่อไปทำให้มีความใฝ่รู้เพิ่มขึ้น ดังนั้น ความใฝ่รู้สามารถพัฒนาได้โดยการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา โดยมีหลักการคือมุ่งให้นักเรียนมีส่วนร่วม ให้ความรับผิดชอบ โดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในกิจกรรมต่าง ๆ ความใฝ่รู้จึงจะเกิดและพัฒนาได้ (วิโรจน์ วัฒนานิมิตกูล, 2555: 83-85) สอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมความใฝ่รู้ทางการเรียนกับความรู้สึกที่มีความสุขของนักศึกษาพยาบาลของ บุญโชติ มณีโชติ ที่ให้ข้อเสนอแนะว่าพฤติกรรมความใฝ่รู้ทางการเรียนสามารถพัฒนาได้โดยสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนให้เป็นระบบ สร้างบรรยากาศทางวิชาการ มีการเตรียมความพร้อมทั้งด้านผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตรการเรียนการสอนต้องมีความชัดเจน ผู้สอนควรตระหนักถึงความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนการสอนด้วย (บุญโชติ มณีโชติ, 2555: 68-69) จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ความใฝ่รู้เป็นส่วนหนึ่งในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทั้ง 8 ประการ ได้แก่ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ ดังนั้น แนวความคิดนี้สามารถพัฒนาความใฝ่รู้ของนักเรียนได้ จึงควรที่จะสนับสนุนให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้เพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความใฝ่รู้ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1.1 ผู้บริหารที่มีเป้าหมายให้นักเรียนมีทักษะ ความใฝ่รู้ ความสามารถโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย เป็นทางเลือกหนึ่งในการส่งเสริมสมรรถนะดังกล่าวให้แก่นักเรียน และควรสนับสนุนให้ผู้สอนนำหลักการของกลวิธีการเรียนการสอนไปปรับใช้ เพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้กับสาระอื่น ๆ ทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รวมทั้งกลุ่มสาระอื่น ๆ ในการบูรณาการให้เหมาะสมกับรายวิชาของตน รวมทั้งทักษะกระบวนการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่จะเกิดกับนักเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับศึกษานิเทศก์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

2.1 ศึกษานิเทศก์ควรนำกลวิธีทำนาย สังเกต อธิบายไปใช้ในการฝึกอบรมครูสังคมศึกษาเพื่อให้สามารถนำกลวิธีทำนาย สังเกต อธิบายไปปรับใช้กับการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ตามช่วงวัยของนักเรียน ตลอดจนมีการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่นักเรียนต่อไป

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรมีการนำกลวิธีทำนาย สังเกต อธิบายไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนสัง

ศึกษาในแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอันนำไปสู่การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะของการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ ดังนี้

1. ผู้สอนที่จะนำกลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) ไปปรับใช้ควรตะหนักเรื่อง เวลาในการทำกิจกรรม ซึ่งควรมีการควบคุมระยะเวลาในการจัดการเรียนในแต่ละคาบกิจกรรมให้เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด วิเคราะห์ แล้วนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้และประยุกต์ใช้ได้ต่อไป

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) นั้น ครูจะต้องให้นักเรียนแบ่งหน้าที่กันภายในกลุ่ม ศึกษาว่าแต่ละคนมีหน้าที่อะไร โดยครูผู้สอนจะช่วยให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อต้องการให้นักเรียนค้นหาคำตอบด้วยตนเอง แล้วนำคำตอบที่ได้มานำเสนอให้เพื่อน ๆ ได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ดังนั้น กระบวนการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนจะต้องทราบถึงข้อบกพร่องทั้งตนเองและสมาชิกภายในกลุ่ม แล้วนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

3. ผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียนนำกระบวนการเรียนด้วยกลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) ไปใช้ เช่น การทำนายเหตุการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน และค้นคว้าหาคำตอบของระบอบการเมืองการปกครองในประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ การสรุปองค์ความรู้จากข่าวหนังสือพิมพ์ และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้กับรายวิชาอื่น ๆ หรือการนำไปใช้ในสถานการณ์การดำเนินชีวิตประจำวัน

4. การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) มีลำดับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอน ครูควรแนะนำวิธีการและขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจก่อนเริ่มทำการเรียน และในการจัดกลุ่มให้แต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่มีความสามารถเก่ง ปานกลาง อ่อนคละกัน เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือกันภายในกลุ่มและมีแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้เพิ่มขึ้น

5. ขณะที่ให้นักเรียนทำกิจกรรมขั้นที่ 1 ขั้นทำนาย (Predict) ครูไม่ควรแนะนำหรือตอบคำถามนักเรียนเพราะข้อความที่ได้จากการทำนายของนักเรียนจะไม่ตรงกับความรู้เดิมที่นักเรียนมีอยู่แล้ว

6. ขณะที่ทำกิจกรรมขั้นที่ 2 ขั้นสังเกต (Observe) ครูควรดูนักเรียนอย่างใกล้ชิด ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหา คอยกระตุ้นให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ อยากรู้อยากเห็น ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น

7. เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม ครูควรยืดหยุ่นภาระงานได้ตามความเหมาะสมตามระดับความ สามารถของนักเรียน แต่ไม่ควรยืดหยุ่นมากเกินไป เพราะอาจจะทำให้ภาระงานนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ และเกิดความเบื่อหน่ายต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

8. ควรนำผลการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) มาประยุกต์ร่วมกับรูปแบบการสอน วิธีสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทางด้านทักษะ ความสามารถ กระบวนการ และคุณลักษณะที่สัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) ในชั้นเรียนของระดับอื่น ๆ โดยเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน

2. ควรศึกษาผลการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาโดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) กับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ และหลักโยนิโสมนสิการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ เนื่องจากกลวิธีการเรียนการสอนจะส่งเสริมทักษะพื้นฐานและทักษะที่สำคัญให้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในการนำไปประยุกต์ใช้ได้ เช่น การตั้งคำถาม การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการนำเสนอผลงาน

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

จิรภา กองมา. (2557). “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ POE ร่วมกับสื่อประสม เรื่องลมฟ้าอากาศกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ดวงกมล สินเพ็ง. (2555). **การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง** . กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). **วิธีวิจัยทางการศึกษา.** นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญชิต มณีโชติ. (2555). “ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับพฤติกรรมใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาล”. **วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). (2554). **การพัฒนาใฝ่รู้ที่ยั่งยืน.** กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม.

พัชรวรินทร์ เกลี้ยงนวล. (2556). “ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ Predict-Observe-Explain (POE) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะ

กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1”. **วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.** คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.

วิชาญ อัครวนสกุล. (2545). “การอานการใช้เวลาวางที่ดีสำหรับวัยรุน”. **วารสารวิชาการ**, 5 (11).หน้า 14 - 15.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2555). “รูปแบบการพัฒนาครูด้านการแปลงหลักสูตรและการเรียนรู้”. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิโรจน์ วัฒนานิมิตกูล. (2555). “การพัฒนารูปแบบการสอน โดยใช้สาระอิงบริบท เพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต** บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคPredict-Observe-Explain (POE).** กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม2563.

อารี พันธ์มณี. (2546). **จิตวิทยาสร้างสรรค์การสอน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ใยไหมเอดดูเคท.

Litman, J. A., & Jimerson, T.L. (2004). **The Measurement of Curiosity As a Feelingof Deprivation**. Journal of Personality Assessment, 82(2), 147-157

Litman, J. A. (2005). “Curiosity and the pleasures of learning: Wanting and liking new information”. **Cognition and Emotion**, 19(6), 793-814 Morgan, J. et al. (2007). Enquiring Minds. [online]. Available from:

http://www.enquiring minds.org.uk. [2020, July 25]. White, R. T and Gunstone, R. F. (1992). Probing Understanding. London: Falmer Press.